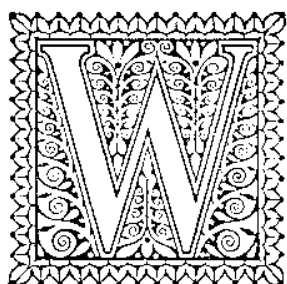

Van Opsinjoorken.

WANNEER de Spaansche pummels Antwerpen kwelden, zaten op 'nen schoonen zomeravond in het Kopstraatje, dat uitzicht gaf in de Kammenstraat, eenige bureu nog een luchtje te scheppen, toen opeens hun aandacht getrokken werd op het geschreeuw van vrouwenstemmen, dat van achter den hoek, in de Kammenstraat, uit de huizen weerklonk.

— « Maar wat beteekent dat gehuil iederen avond ? » vroeg Hendrik de wever aan Heintje Mast, die naast de deur 'n kousenwinkel hield en just buiten stapte om den hoop van de bureu te komen vergrooten.

— « Weette gij dat nog niet ? » antwoordde Heintje. « Dat zijn de nieuw aangekomen Spaansche officieren, die de bovenverdiepingen van sommige huizen van de Kammenstraat bewonen, en die uit Spanje de leelijke gewoonte hebben meegebracht, bij avond hun vrouwen goed af te ranselen. »

— « Als ik het niet gedacht heb, laat ik me vierendeelen ! » liet Steven, de pottenbakker, er op volgen. « Als die Spanjaarden ons zòò moeten komen beschaven, hebben wij waarachtig van hen niks meer te leeren. Wij respecteeren ten minste ons vrouwen, en 'n fatsoenlijke mensch zou zijn eigen de oogen uit zijnen kop

schamen, vooraleer er aan te denken, zijn vrouw af te troeven ! »

En ondertusschen, in plaats van te verminderen, vermeerderde nog het geschreeuw langs verschillende kanten, zoodat de Spaansche officiersvrouwen nog meer slagen kregen.

— « Als ik zoo een van die vreemde pummels onder mijn handen had, » riep vrouw Mast, die in 't gat van haar deur stond, « of ge mij gelooft of niet, maar ik trok de venster open en gooi-de hem van boven naar beneden in de straat. Die zou het vast en zeker geen tweeden keer meer wagen, zijn onzalige klauwen tot mij uit te steken ! »

Verscheidene burenen stonden op en wilden van aan den hoek van het Kopstraatje gaan zien, uit welke huizen al dat rumoer opsteeg, maar Steven weerhield hen met de woorden :

— « Blijft stillekens hier; die Spaansche officieren hebben allemaal lange geweren, en 't is misschien daarvan, dat hun vrouwen zoo bang zijn. De loop van zoo'n geweer is gauw door een venster gestoken en een blauw erwt op uwen knikker neergekomen, zonder dat iemand in den donkeren er iets van te zien krijgt. Voorzichtig zijn is dus de boodschap ! »

En naar Steven de pottenbakker, die te boek stond als een heel voorzichtig man, werd geluisterd, en iedereen ging weer zitten, al hoorden ze dan ook, dat in de Kammenstraat zelf hier en daar deuren waren geopend, om het Spaansch spektakel wat meer van nabij te kunnen hooren.

Op denzelfden oogenblik kwam, van den kant van de IJzeren Waag, geheel in den donkeren — want in het Kopstraatje hing geen lantaarn — een man op zijn zeven gemakken gewandeld, zonder dat iemand van het klein gezelschap hem had opgemerkt.

Niemand zou de minste aandacht op hem verleend hebben, als hij den weg vervorderd had, maar hij bleef eensklaps staan, en alsof hij van alles buitengewoon goed op de hoogte was geweest, sprak hij tot de enkele verzamelde burenen :

— « Ge kunt er van zeggen wat ge wilt, maar dat spel in de Kammenstraat met die Spaansche officieren moet ophouwen, of er zullen aardige dingen gebeuren ! »

In den donkeren werden al de oogen op den onbekende gevestigd, terwijl de pottenbakker antwoordde :

— « Meneer, wie zal dat spel doen ophouwen ? Het magistraat van Antwerpen ? »

— « Daar kan het magistraat niks tegen doen ! » verzekerde de toevallige voorbijganger. « Antwerpen is geheel en al in de macht van de Spanjaarden. Zij en zij alleen, met Alva aan 't hoofd, zijn er meester. En al had zelfs het magistraat iets in de pap te brokkelen, dan nog zou het niet uit zijn schelp komen, omdat het verraderlijk door de Spanjaarden zou kunnen vermoord worden ! En dat weet men op de Groote Markt maar al te goed. »

Waarop Heintje Mast volgen liet :

— « Als er dan toch niks kan tegen gedaan worden, moeten de Spaansche officieren maar voortgaan, hun vrouwen af te nemen. Ik zie niet in waarom wij, die door hen verdrukt worden, voor hun vrouwen partij zouden moeten kiezen ! »

— « Da's waar ! » weersprak de onbekende. « Maar de eer van de stad staat op het spel. Onze reputatie is te goed om toe te laten, dat Spaansche wijvenslagers binnen onze muren blijven nestelen. Wij moeten hun laten gevoelen, dat we daar niet mee gediend zijn ! »

— « Als gij hun dat wilt laten gevoelen, moogde dat gerust doen, » sprak Klaas Diericx, die aan den overkant woonde en knaap van de Kolveniersgilde was, « maar ik maak er mijn handen niet aan vuil. Ik heb nog tijd genoeg om doodgeslagen of opgehangen te worden ! »

— « Heel waar ! » weersprak de avondwandelaar. « Maar als de Antwerpenaars wilden, zou het met dat spel gauw gedaan zijn. De Spanjaard is een lafaard, en als hij iemand vòòr zich ziet, die de tanden durft toonen, kruipt hij terug zijn kot in ! »

— « Awel, als gij dan uw tanden eens toonen wilt, kunde dat gerust doen, » zei Hendrik de wever. « Er bestaat nu een uitmuntende gelegenheid toe. »

De onbekende kruiste de armen en riep uit :

— « Welhoe, denkte dan dat, als ik heelemaal alleen vòòr die karwei staan moest, dat ik niet zou durven handelen ? Dan weette nog niet wie ge voorhanden hebt. En als ik nu eens het voorbeeld gaf, zoude dan morgen avond de handen uit de mouwen durven steken ? »

— « Dat hangt af van wat er zou moeten gedaan worden ! » gaf Heintje Mast ten antwoord.

— « Dat zal ik u bij een andere gelegenheid laten weten, » sprak de moedige kerel. « Ik ben gewoon de daad bij het woord te voegen. « Hedde zoo niet een of ander voorwerp, waarmee ik trommelen kan ? Dan blijft er dezen avond bij geen enkelen Spaanschen wijvenslager één ruit heel ! »

Iedereen dacht dat de grootspreker niet meer goed in zijnen kop was, en daarom gaf Steven de pottenbakker hem den raad, geen dwaasheden te begaan en stillekens naar huis af te zakken.

Maar Klaas Diericx, die met den besten wil in den onbekende geen kwidam kon ontdekken, zei lachend :

— « Als ge een oogenblik wachten wilt, zal ik u iets aan de hand doen, dat u dienstig zijn kan, om van één ruit twintig stukken te maken. Maar ik ga niet mee naar de Kammenstraat ! »

— « Dat verlang ik niet ! » kreeg Klaas ten antwoord. « Ik zal het alleen wel gedaan krijgen. En dan zullen wij eens zien, hoeveel moed gij bij een andere gelegenheid aan den dag zult durven leggen ! »

En terwijl Klaas Diericx in huis liep, werd het kraakeel op de bovenkamers van sommige huizen van de Kammenstraat verwonder dan te voren voortgezet.

Eenige oogenblikken later keerde Klaas terug met een soort ijzeren knods, dien hij glimlachend den onbekende overhandigde met de woorden :

— « Ziedaar, kameraad, een wapen, sterk genoeg, om er in tien minuten tijds al de ruiten van heel de Kammenstraat mee klein te maken. En als gij er mee gedaan hebt ?... »

— « Dan kom ik het stillekens vóór uw deur leggen, » klonk het antwoord. « Ik verlang geen andermans goed. »

En zonder één enkel woord meer te spreken, zelfs zonder het gezelschap goeden nacht te wenschen, ging hij heen en keerde enkele stappen verder de Kammenstraat in.

Ofschoon de burenen ten zeerste nieuwsgierig waren om te weten, hoe de kerel het zou overlegd hebben, hij, die een gewoon menschelijke gestalte had, om met zijnen knods de ruiten van sommige bovenverdiepingen uit te slagen, toch dierf niemand tot

aan den hoek van het Kopstraatje gaan, om den held aan 't werk te zien.

Maar er was niet veel tijd noodig om van hun nieuwsgierigheid verlost te worden, want nog waren er geen drij minuten verlopen, of in den donkeren kwamen een aantal stuk geslagen ruiten op de straatsteenen terecht.

De menschen, die in de Kammenstraat aan hun deur stonden te luisteren naar het gehuil van de Spaansche officiersvrouwen, begonnen eensklaps te roepen : « Lange Wapper is daar ! Lange Wapper is daar ! » en trokken hun eigen op staanden voet in hun huizen terug.

Het was inderdaad niemand anders dan de Wapper, die zijn eigen zoo lang had gemaakt, dat hij aan sommige huizen tot aan de tweede verdieping reikte, en met zijnen knods de een ruit na de andere uitsloeg.

Hij stapte van de een woning naar de andere, waarin kabaal gemaakt werd, en overal waar Lange Wapper met zijn wapen eventjes tegen de ruiten had getikt om er wat versche avondlucht binnen te brengen, hield oogenblikkelijk aile rumoer op.

Ge kunt denken, wat gezicht die Spaansche wijvenslagers trokken, als ze die verbazend lange spar vóór hun vensters zagen verschijnen en zonder de minste vrees hun ruiten uitsloeg !... Ze zullen zeker gedacht hebben, dat er een kwade geest uit de hel was afgezonden, om hen voor die afranselingen te straffen !

*
* * *

Den volgenden dag sprak heel Antwerpen over de verschijning van Lange Wapper in de Kammenstraat, en het feit, dat de Spaansche officieren hun eigen seffens koes hielden, bewees duidelijk genoeg, dat zij er niet weinig bang van waren.

Denzeltden avond zaten in het Kopstraatje de eigenste bureu weer aan hun deur, en natuurlijk spraken ze over niks anders dan over Lange Wapper, dien ze met eigen oogen zoo gewetensvol aan den arbeid hadden gezien.

En terwijl ze daar volop over bezig waren, kwam, uit dezelfde richting langswaar de Wapper den vorigen avond zijn eigen

als een gewoon mensch vertoond had, en als eerlijk man, na zijn operatie, den knods stillekens vóór de deur van Klaas Diericx had neergelegd — een klein, maar levenslustig ventje, dat niet meer dan veertig jaar oud kon geweest zijn. Over zijn schouwers hing een gekleede pop, die zoo groot was als hijzelf, en onder zijn arm droeg hij een toegevouwen beddelaken.

Toen hij het groepken genaderd was, gooide hij zijn pop op den grond, zijn beddelaken er boven op en zei lachend :

— « Kameraden, gisterenavond, 'lijk ge weet, heeft Lange Wapper de Spaansche wijvenslagers in de Kammenstraat eens een goei les gegeven, en om geen en tweeden keer te moeten herbeginnen, heeft hij vandaag elken glazenmaker van de stad een ferm rammeling gaan beloven, die het wagen zou één enkel ruit in te zetten. Ze moeten dus met open vensters blijven slapen. Lange Wapper, die 'n goeie vriend van mij is, heeft me gezeid, dat hij dezen avond geen tijd had om tot hier te komen, maar dat er nu wat anders moet gedaan worden. Als ge tot achter den hoek wilt meegaan, zal ik u dat nader uitleggen. Ik heb het noodige gerief bij ! »

Aangespoord door de buurvrouwen die bij den hoop zaten, trokken ze allemaal de Kammenstraat in; want daar den vorigen avond geen enkelen officier had durven kikken of mikken, was er niemand meer van benauwd. Zelfs de voorzichtige pottenbakker Steven was den hoop gevolgd.

De vriend van Lange Wapper gooide voor den tweeden keer zijn gerief neer vóór een van de huizen, waar de stukken ruiten nog vóór de deur lagen en zei :

— « Jongens, luistert nu eens goed. De Spaansche bullebakken hebben gisterenavond getoond, dat ze niks anders zijn dan voddemannen ! En omdat wij geen Spaansch kennen om hun dat aan 't verstand te brengen, gaan wij hun dat eens op een ander manier toonen ! »

En terwijl het manneken zoo sprak, had hij het beddelaken op den grond uitgespreid en er de pop in gesmeten.

Ondertusschen waren de geburen van de Kammenstraat, die niet wisten wat er gaande was, bijgekomen, nieuwsgierig om te zien wat er gebeuren ging.

— « Zie, » ging het ventje lachend voort, « ieder 'nen kant van het beddelaken gepakt en de voddevent in 't midden. Lange Wapper heeft voor deze gelegenheid een lieken gemaakt, dat we seffens allemaal gelijk gaan zingen. Wie het éénen keer gehoord heeft, kent het van buiten ! »

En nadat hij het lieken eens had voorgezongen, pakten tien mannen te gelijk het beddelaken vast en zongen zoo hard ze maar konden, dat de Kammenstraat er van daverde :

'n Spaansche wijvenslager,
'n Domme wapendrager,
'n Vuile voddevent
Kwam deerlijk aan zijn end !
Sa gelijk ! Sa gelijk !
En laat hem toch maar vallen
Met zijnen neus in 't slijk !
Sa gelijk !

En ei één ! En ei twee ! En ei drij !

En zonder er voor gerepeteerd te hebben, vloog de vodde-man in de hoogte tot boven de venster, waar de vrouwenslager zijnen intrek genomen had.

Heel de Kammenstraat schaterde van 't lachen !

Van den eenen vrouwenslager trokken ze naar den anderen, zonder dat één Spanjaard zijn eigen dierf laten zien. En 't schoonste van alles was, dat dien avond geen enkel Spaansche vrouw van heuren vent een rammeling kreeg !

Den volgenden avond was het ventje met zijn pop en zijn beddelaken weer in de Kammenstraat aan te treffen en het spel ging opnieuw aan gang.

Maar dezen keer kwamen niet alleen de mannen van Sint-Andries mee helpen, maar de Kammenstraat was te klein om de lachende nieuwsgierigen te bevatten, zoo zeer had de voddevent al de ronde door de stad gemaakt.

Het was maar met groote moeite, dat de ploeg zich een weg kon banen, om heel den avond de pop boven de vensters te kunnen doen vliegen.

Gedurende eenige avonden liet de vriend van Lange Wapper

niks meer van zich hooren, en op 'nen Vrijdagavond kregen al de Spaansche vrouwen weer klop 'lijk stokvisch !

Een half uur later verscheen het ventje met zijn gerief opnieuw op de plaats waar de plagen vielen, en andermaal vloog de pop in de hoogte, precies 'lijk vroeger. Maar een van de Spaansche pummels, razend van koleire, stak zijnen kop buiten de venster en goot 'nen pot rozenwater naar beneden op het lijf van de zangers, en bleef met den pot in zijn hand uitdagend op den vensterreichel liggen.

Op 'nen weerlicht was het ventje zóó groot geworden, dat het boven de tweede stagie uitstak, en den Spanjaard een kwabbernoot gaf, dat zijnen kop het achterste voor draaide, en de pot in honderd stukken, te midden van de Kammenstraat vloog.

Waarschijnlijk zal die ééne Spanjaard aan zijn collegas voortverteld hebben, dat de handen van Lange Wapper — want het klein ventje was niemand anders dan hij — precies niet van de zachtste waren, en het maar best was hunnen kop niet buiten de venster te steken, daar de kerel het heel gemakkelijk zonder leeren kon gedaan krijgen !

*
* *

Na dien avond hoorde men in de Kammenstraat niet meer van het afranselen van vrouwen door de Spanjaarden, want zij hadden 'nen heiligen afschrik van Lange Wapper gekregen, wat niet belette, dat de jongens van Sint-Andries nog een paar avonden per week voortgingen om, bij middel van een beddelaken, de pop in de hoogte te gooien tot vóór de vensters, waar de Spanjaarden gelogeed waren.

En als korts nadien de stad door de Spanjaarden werd in brand gestoken, waar ze eindelijk toch moesten gaan loopen, werd, als blijvende herinnering aan die vrouwenslagerij, de leste pop of voddevent, gelijk men het heeten wilde en die Opsinjoor gedoopt was, op het nieuwgebouwd stadhuis in een glazen kas gestoken. Dag en nacht hield er 'n pompier de wacht bij om te beletten, dat Opsinjoor zou gestolen worden, — wel een sprekend bewijs, hoeveel belang het Antwerpsch magistraat aan zijn beroemd geworden pop hechtte.

En toch, ondanks de strengste bewaking, brak de noodlottige dag aan, waarop Opsinjoorken de gaten uit was, zonder voorloopig eenig spoor achter te laten.

In zeker jaar ging er in Antwerpen een groote kalvekade, waarin de Reus en de Reuzin, alsmede Rubenswagen en Walvisch door de stad reden.

Bij die gelegenheid waren er veel Mechelaren naar hier gekomen, minder om den stoet te zien, dan om hun klauwen op onzen voddevent te kunnen leggen.

Terwijl de stoet aan gang was, waren eenige Maanblusschers op het stadhuis gekomen, hadden den pompier, die de wacht vóór de glazen kas hield, zooveel te lampetten gegeven dat hij op den duur dubbel en dik ineen zakte, hadden Opsinjoorken nettekens in 'nen zak gestoken en waren er met hem uitgemuist.

Later, tijdens de kermisdagen, zat Opsinjoor achter 't hoogste vensterken van het Mechelsch stadhuis naar het volk te knikken, uit vrees dat Lange Wapper hem bij zijnen Sinjorenkraag zou kunnen gepakt hebben !

